

CAPTOR

COLLECTIVE AWARENESS PLATFORM
FOR TROPOSPHERIC OZONE POLLUTION

Butlletí No 1

Apoderament ciutadà per lluitar contra la contaminació per ozó

Agost 2016

Què és CAPTOR?

CAPTOR és un **projecte de col·laboració finançat pel programa per a la recerca i la innovació Horitzó 2020 de la Unió Europea**, que va començar al gener del 2016 i té una durada de 3 anys. El consorci està compost per 8 socis, ONG ambientals i centres de recerca, procedents de l'Estat espanyol, Itàlia, Àustria i França

La **contaminació de l'aire és el tema mediambiental que més preocupa la ciutadania europea** [1]. És responsable de 400.000 morts prematures a Europa cada any, i provoca danys considerables no solament a l'agricultura, sinó també al nostre entorn natural [2]. Els costos relacionats amb la salut s'estimen entre 300 a 900 mil milions d'euros cada any [3]. Els objectius de CAPTOR es dirigeixen al problema general de la **contaminació de l'aire que seran perseguits a través del seguiment específic de l'ozó troposfèric**. L'ozó és un contaminant secundari que s'origina a partir de reaccions fotoquímiques vinculades als seus precursors gasosos òxids de

Continguts

Què és CAPTOR?.....	1
Pla de vigilància d'Ozó.....	1
Mesurament ciutadà d'ozó:	
Ha començat la primera Campanya!.....	2
Crear Comunitat CAPTOR	2
Contactes.....	3

Socis/es del projecte CAPTOR

nitrogen (NOx) i compostos orgànics volàtils (COV), emesos principalment en l'entorn urbà. En CAPTOR **la ciutadania i els científics col·laboren estretament per monitorar i abordar el problema de la contaminació per ozó a Europa**. El nostre objectiu és establir una xarxa de monitoratge amb sensors de baix cost per mesurar la contaminació per ozó a les zones afectades, i utilitzarem eines d'aprenentatge col·laboratiu per incentivar la cerca col·lectiva de solucions..

Pla de vigilància de l'ozó

Els sensors de baix cost seran instal·lats i mantinguts per la mateixa ciutadania interessada i es treballarà especialment a garantir la qualitat de les dades, ja que és un aspecte crucial per a l'apoderament i la mobilització

social. El pla també implica als organismes públics responsables de la qualitat d'aire en la preparació de la xarxa, mitjançant la comparació i calibratge de les primeres dades de mesurament dels sensors amb les dades d'estacions de monitoratge oficials.

Amb la finalitat de garantir que les dades recollides pels nodes dels sensors desplegats per CAPTOR són de la més alta qualitat científica possible, els primers passos van ser desenvolupar les directrius respecte a:

- Implementació: criteris de localització tant a nivell macro escala com micro escala.
- Requeriments: font d'alimentació i connexió Wi-Fi.
- Prova i calibratge abans de la implementació.
- Manteniment i servei.

¹ "Attitudes of European Citizens towards the Environment", 2014, Special Eurobarometer 416 / Wave EB81.3

² <http://www.eea.europa.eu/themes/air>, European Environment Agency

³ <https://ecf.com/news-and-events/news/ecf-joins-alliance-better-eu-air-quality-laws>

Mesurament ciutadà d'ozó: ha començat la primera Campanya!

El projecte desenvoluparà tres campanyes de mesurament d'ozó que es duran a terme per voluntaris i voluntàries durant els períodes d'estiu, quan l'ozó troposfèric aconseguix les màximes concentracions a Europa. Mentre que la campanya 2016 ha iniciat ja a l'Estat espanyol, a Àustria i Itàlia la participació real s'iniciarà en la campanya en 2017. La raó és que durant el primer any es provarà tot el sistema i seran desenvolupades les eines per publicar les dades capturades en temps real en Web, aplicacions mòbils i plataformes d'aprenentatge col·laboratiu.

Vols conèixer com són els sensors CAPTOR de mesurament d'ozó?

Vídeo curt que mostra als equips de la UPC i el CSIC construint els primers CAPTOR a Barcelona.

<https://vimeo.com/169677817>

Com estava previst, el 17 de maig de 2016 es va llançar la primera convocatòria per buscar voluntaris i voluntàries per a la xarxa de Catalunya (Estat espanyol) i es va obtenir una gran resposta amb un total de 84 candidats registrats per a una selecció final de 20 voluntaris/es. A més d'instal·lar els sensors a les seves cases, es va procedir a signar un acord de col·laboració i se'ls va demanar completar un primer qüestionari que ajudarà a avaluar l'impacte social del projecte. Per fomentar la implicació en el projecte i passar de ser "amfitrió" (= persona que té instal·lat un sensor a la seva casa) a "observador" (= persones que seguiran les dades, valoraran i podran realitzar futures accions), el projecte comunicarà totes les notícies i esdeveniments relacionats amb el projecte així com els propers passos en la campanya. Al final de la primera campanya desenvoluparem un informe amb les dades recollides dels sensors amb la finalitat de compartir els resultats de l'estudi amb els participants i totes les parts interessades. Els candidats/es que no van ser seleccionats (tots excepte un) mantenen l'interès a rebre informacions del projecte i mantenir-se en contacte per a futures campanyes en les quals està previst ampliar a 35 voluntaris/es o bé per col·laborar en altres activitats del

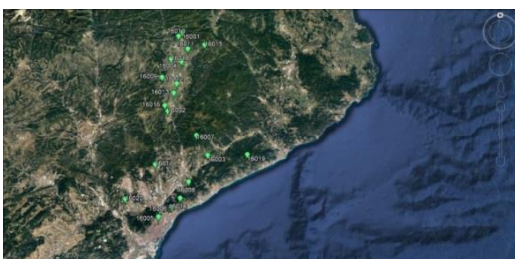
projecte. La campanya ha generat molt interès a les àrees que cobreix per part dels mitjans de comunicació i les autoritats locals.

Crear comunitat CAPTOR

El Pla de comunicació i difusió va ser preparat per definir l'estratègia, els materials i les activitats que s'implementaran durant el projecte a fi de:

- Difondre i donar a conèixer els resultats del projecte a tots els interessats.
- Facilitar l'intercanvi d'informació i col·laboració sobre el problema de contaminació de l'aire i les seves solucions.
- Utilitzar els resultats del projecte per promoure canvis en el comportament col·lectiu.

En termes generals, l'estratègia de difusió del projecte es basa en tres nivells o fases de divulgació: coneixement, participació i acció. La implicació social en la comunitat de participants de CAPTOR serà promoguda no només a través d'esdeveniments i reunions sinó també mitjançant plataformes col·laboratives online (plataformes locals de CAPTOR,

Mapa amb els sensors CAPTOR instal·lats a Catalunya

aplicació mòbil i Web) que visualitzaran les dades recollides i fomentaran l'intercanvi d'informació i d'aprenentatge, així com bones pràctiques i propostes de solució entre tots els actors involucrats. L'estratègia de mitjans de comunicació i les accions de carrer seran claus per arribar a un públic més ampli. Les xarxes socials i activitats online seran elements addicionals que

Anna Romeu, Voluntària CAPTOR a una entrevista TV sobre el projecte

ajudaran a connectar als grups i comunitats locals amb interès en el projecte. Durant els primers mesos la major part d'activitats de difusió i comunicació (esdeveniments, vídeos, accions de carrer, comunicats de premsa) s'està duent a terme a l'Estat espanyol donada la intensitat més gran del treball amb el desplegament de la primera campanya de monitoratge ciutadà. Les accions i lliçons apreses seran traspassades als altres països perquè puguin adaptar i

definir la seva pròpia estratègia. D'altra banda es van dur a terme diverses presentacions del projecte en conferències tant en l'àmbit regional, com a nacional i europeu, que han ajudat a més a establir aliances estratègiques per reforçar l'impacte del projecte.

Participació de CAPTOR en esdeveniments, tallers i conferències científiques (esdeveniments propis i externs)

Activitat	Data	Lloc
Trobada d'aliats CAPTOR de Catalunya	11 Gener 2016	Barcelona (Spain)
Seminari "Qualitat de l'aire urbana- Problemes i possibles solucions" Organitzat per: Generalitat Valenciana amb la col·laboració del projecte Europeu AIRUSE LIFE +	5 Gener 2016	Valencia (Spain)
Taller "Com informar de la qualitat de l'aire?". Projecte ESAIRE Organitzat per: Centro de Investigación en Epidemiología Ambiental, CREAL-ISGlobal	18 Febrer 2016	Barcelona (Spain)
ÅSCK 2016 - Austrian Citizen Science Conference	18/19 Febrer 2016	Lunz am See (Austria)
Collective Awareness Platforms for Sustainability and Social Innovation. Community Meeting	18 Maig 2016	Berlin (Germany)
ECSA Citizen Science Conference	19/21 Maig 2016	Berlin (Germany)
Simposi "Ozó troposfèric i qualitat de l'Aire" Organitzat per Ecologistas en Acción	4 de Juny 2016	Madrid (Spain)
Taller "Partnering up for Citizen Science". ECSITE 2016	7 Juny 2016	Graz (Austria)
Jornada "Contaminació atmosfèrica a Osona" Organitzadors i col·laboradors: Consell Comarcal d'Osona, Grup de Defensa del Ter, Associació Mediambiental Vall del Ges.Net- Ecologistes de Catalunya, Projecte CAPTOR (Ecologistes en Acció, Universitat Politècnica de Catalunya, Consejo Superior de Investigaciones Científicas-CSIC, Guifi.net), Plataforma per la Qualitat de l'Aire.	15 Juliol 2016	Vic (Barcelona, Spain)

Els comunicats de premsa emesos per CAPTOR han tingut un impacte positiu en els mitjans de comunicació espanyols i algunes de les activitats han estat cobertes per televisions locals, exemples: <http://linkis.com/www.el9nou.cat/tvcar/kVfkt>, <http://canaltaronja.tv/osona/video/info-8-agost/> (veure des del minut 9:50). Entre els materials de difusió, els vídeos són una eina important pel que hem preparat vídeos curts sobre el mateix projecte i les seves activitats. Es divulguen a través de la web així com de les xarxes socials i canals de comunicació de les mateixes organitzacions. Oferir vídeos curts ha demostrat ser una forma atractiva de comunicar idees bàsiques cap a un públic més ampli. **No te'ls perdis!**

Criticona: esdeveniment ciclista a Barcelona

<https://www.captor-project.eu/index.php/en/2016/05/25/criticona-cycling-event-in-barcelona/>

ART per un aire net!

<https://www.captor-project.eu/index.php/en/2016/06/17/art-for-clean-air/>

Les nostres estàtues es posen màscares!

<https://www.captor-project.eu/index.php/en/2016/05/17/putting-masks-on-our-statues/>

Contactes

Coordinador del Projecte: Jorge Garcia Vidal - email: jorge@ac.upc.edu

Informar-se i registrar-se en el nostre lloc web: captor-project.eu

Segueix-nos en: @captor_air

CAPTOR és un projecte de #CitizenScience sobre la contaminació per ozó a Europa

This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 research and innovation programme under grant agreement No 688110

